

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler: Anne Kavlie-Borge tlf.dir.:

Arkiv: K2 - G10, K3 -
&13

Deres ref.:

Vår ref.: 16/3237-2 / 2016013934

Dato: 14.09.2016

-

Svar på høring Register og tilsynsordning for salg av tobakksvarer

Denne saken skrives med forbehold om politisk godkjenning, vedtaket sendes inn når dette er klart i medio oktober.

Vi ser på forslagene som et lite skritt i retning av et samfunn med litt mindre uheldige helsemessige effekter a tobakksmisbruk enn dagens situasjon. Likevel mener vi potensialet er mye større. Vi beklager at helseministeren mot Stortingsvedtaket, ikke innfører en bevillingsordning.

Til forslaget;

Det er grunn til å anta at forlaget vil bidra til bedre etterlevelse av regelverket for omsetning av tobakk. Det trekkes i høringsnotatet flere paralleller til omsetning av alkoholholdige varer. Vi savner at konsekvensen av dette ikke trekkes lenger. Vår erfaring tilsier at den sosiale kontrollen med omsetning av alkohol fungerer langt bedre enn tobakk. Et forslag om å begrense omsetning av tobakk til steder som også omsetter alkohol ville vært i tråd med formålet.

Vi støtter forslaget om opprettelse av register, samt finansieringen av dette og tilsyn og kontroll. Det er svært positivt at man øker fokuset mot forbudet av salg av tobakksvarer og e-sigaretter til mindreårige. Det er viktig at alle aktuelle aktører i kommunene sikres rasjonell tilgang til registeret, slik at vi ikke opplever samme erfaring som med fastlegeregisteret hvor kommunene ikke fikk tilgang før etter mange år.

HOD etterspør konkret tilbakemelding på noen forhold;

1. Innhold i registreringen; åpningstidene må registreres slik at tilsynene kan planlegges i hht. dette.
2. Melding om salgsforbud o.a; kommunene må selv kunne få legge dette inn i registeret.
3. Krav om aldersgrense for legitimasjon og former for opplæring; dette mener vi må legges i forskriftskravet, ikke kun i veileder.
4. Retting og tvangsmulkt; vi støtter dette som virkemidler for å sikre etterlevelse. Analogien til miljørettet helsevern er relevant og god.

5. Salgsforbud; vi støtter forslaget om dette som et egnet virkemiddel. Vi støtter forslaget om standardiserte perioder basert på ulike typer brudd, forutsatt at disse blir tilstrekkelig strenge.
6. Samkjøring med alkoholkontroll; dette støttes, men høringsnotatet undervurderer hvor mange flere utsalgssteder det er for tobakk enn for alkohol.
7. Vi støtter forslaget om at kommunene fleksibelt skal kunne legge til rette for risikobaserte tilsyn, noe vi klart ser behovet for. Vår erfaring tilsier at dette betyr at en gjennomsnittlig tilsynsfrekvens heller bør være 1-3 enn 1-2/år.

Økonomiske konsekvenser;

Reduksjon av tobakksmisbruk er en viktig del av kommunenes samfunnsmedisinske arbeid/folkehelsearbeid. Forvaltningen av dette regelverket, tilsyn osv. vil kreve bidrag fra flere aktører i kommunene enn kun de som fysisk utfører tilsynene. Kostnadsoverslaget 4 arbeidstimer à kr. 400 pr. tilsyn synes således klart undervurdert. I tillegg kommer kostnader til testkjøp, tilsyn med avregistrerte salgssteder og tilsyn med virksomheter som naturlig vil være salgssted for tobakk, men som ikke er registrert. Det er således behov for å gjøre de økonomiske beregningene realistiske.

Med hilsen

Anne Kavlie-Borge
assisterende kommuneoverlege